

รายงานฉบับสมบูรณ์ปีงบประมาณ 2561
โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
สนองพระราชดำริโดย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง

งานบริหารโครงการ
โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฯ
สนองพระราชดำริโดย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงษ์ชัย หาญยุทธนากร

และคณะ

ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ 2561 คณะผู้วิจัยขอขอบคุณโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฯ และ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้การสนับสนุนในการทำงานวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณ ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อโครงการวิจัย

(ภาษาไทย) งานบริหารโครงการ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฯ
สนองพระราชดำริโดย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ภาษาอังกฤษ) Project management, Plant Genetic Conservation Project under the Royal
Initiative of Her Royal Highness Princess MahaChakriSirindhorn responded by
Chulalongkorn University

หัวหน้าโครงการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ หาญยุทธนากร และคณะ

ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

พระราชดำริ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสืบสานงานอนุรักษ์พันธุกรรมต่อจาก
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในปี พ.ศ. 2535 ได้ทรงมีพระกระแสรับสั่ง เรื่องการอนุรักษ์พืชพรรณในประเทศไทย
จัดสร้างธนาคารพืชพรรณสำหรับเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ การเก็บรักษาโดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ รวมทั้ง
การศึกษาด้านชีวโมเลกุล ต่อมาในปี พ.ศ. 2536 ได้พระราชทานแนวทางในการอนุรักษ์พันธุ์ไม้เก่า ได้แก่อัน
ทุเรียน ในจังหวัดนนทบุรี การอนุรักษ์พันธุ์พืชที่ใช่พืชเศรษฐกิจ และการอนุรักษ์พันธุ์พืชตามเกาะ

ในปี พ.ศ. 2540 กองทัพอากาศ ได้เข้าร่วมสนองพระราชดำริ น้อมเกล้าถวาย เกาะเสมสาร และเกาะช้างเคียง ที่อยู่
ในการดูแลของกองทัพอากาศ เข้าร่วมในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในวันที่ 22 เมษายน 2541 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระกระแสรับสั่งให้
ทำการศึกษาสารวจทรัพยากรธรรมชาติ “ตั้งแต่ยอดเขาถึงใต้ทะเล” จากหินถึงดินและสิ่งมีชีวิตอันเป็นทรัพยากร
กายภาพและชีวภาพ ที่มีคุณค่าและหายากในพื้นที่ต่างๆ เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ถึงประชาชน
และมหาชนชาวไทย และเพื่อให้ประชาชนชาวไทยมีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ เกิดความรักและหวงแหน เห็น
ประโยชน์และความสำคัญ ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ...

พระราชดำริ...ข้างต้น จึงเป็นที่มาของการ ศึกษาสำรวจทรัพยากรธรรมชาติของนักวิจัยจากกลุ่มต่างๆ
ที่มาจากหลายหน่วยงาน และหลายสถาบัน ที่ทำงานร่วมกันในลักษณะบูรณาการ ได้แก่การศึกษาต่างๆ ทั้ง
ทางด้านกายภาพ และชีวภาพ แทบทุกสาขา ที่ก่อให้เกิดผลงานต่างๆจำนวนมากมาย มีการประชุมวิชาการ การ

แสดงผลงานต่างๆในรูปแบบของนิทรรศการ และการนำผลงานไปขยายผลในการฝึกอบรม ให้กับเยาวชน นิสิต นักศึกษา ประชาชนทั่วไป เพื่อให้ความรู้ในด้านการอนุรักษ์ การสร้างจิตสำนึก และการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นหน่วยงานหนึ่ง ได้เข้าร่วมสนองพระราชดำริในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ) ตั้งแต่ปี พุทธศักราช 2540 จัดทำแผนแม่บท อพ.สธ. ระยะ 5 ปีที่ห้า (1 ตุลาคม 2554 – 30 กันยายน 2559) ทำการศึกษา วิจัยด้านความหลากหลายของทรัพยากรที่ประกอบด้วย 3 กรอบ ได้แก่ กรอบการเรียนรู้ กรอบการใช้ประโยชน์ และกรอบการสร้างจิตสำนึก และ 8 กิจกรรม

นอกจากนี้ได้ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทระยะ 5ปีที่หก (1 ตุลาคม 2559–30 กันยายน 2564) โดยมีโครงการย่อย รวมทั้งสิ้น จำนวน 40 โครงการ ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานโครงการ อพ.สธ.-จพ เป็นไปตามเป้าหมายและบรรลุวัตถุประสงค์ งานบริหารโครงการจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการบริหารจัดการ เพื่อให้การทำงานของโครงการ อพ.สธ.-จพ ดำเนินงานสนองพระราชดำริให้เป็นไปตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุม ตามเป้าหมายของกรอบกิจกรรม ในแผนแม่บทระยะห้าปีที่หก ได้อย่างครบถ้วนและสมบูรณ์ ตามวัตถุประสงค์ ของการดำเนินงาน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อสนองพระราชดำริ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
2. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโครงการศึกษาวิจัย ตามกรอบของแผนแม่บทระยะ 5 ปีที่หก
3. จัดทำแผนและการเบิกจ่ายงบประมาณของโครงการ อพ.สธ.-จพ ให้เป็นไปและสอดคล้องตามแผนงาน วัตถุประสงค์และเป้าหมาย ที่แต่ละโครงการได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงาน
4. ติดตามแผนงาน ผลงาน และการจัดทำรายงานประจำปี
5. ติดตามข้อมูลเพื่อการจัดทำฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ
6. ติดตามดูแลการผลิตสื่อ เอกสารทางวิชาการ และบทความต่างๆ
7. ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์องค์ความรู้และงานที่เกี่ยวข้องต่างๆอย่างต่อเนื่อง
8. ทำหน้าที่ประสานงานกับโครงการ อพ.สธ. และหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ อื่นๆ

วิธีการดำเนินงาน

ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโครงการศึกษาวิจัยต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ตามแผนแม่บทระยะห้าปีที่หก ติดตามผลงานและการจัดทำรายงานประจำปี

ติดตามและจัดทำระบบการเบิกจ่ายงบประมาณให้เป็นไปและสอดคล้องตามแผนงาน ของแต่ละโครงการ ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงาน

ติดตามข้อมูลของงานวิจัยเพื่อนำมาจัดทำฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ

ดำเนินการผลิตสื่อ เอกสารทางวิชาการ และบทความต่างๆ ประชาสัมพันธ์ผลงานและองค์ความรู้และงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ และทำหน้าที่ประสานงานกับโครงการ อพ.สธ. และหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ อื่นๆ

ผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2561

ลำดับ ที่	รายละเอียดผลการดำเนินงาน
1	ปรับปรุงและแก้ไขแผนแม่บทระยะ 5 ปีที่หก (พศ.2559 – 2564) เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์
2	จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโครงการศึกษาวิจัย ประจำปีงบประมาณ 2561 ตามกรอบของแผนแม่บทระยะ 5 ปีที่หก ประกอบด้วยโครงการวิจัย จำนวน 40 โครงการ
3	จัดทำแผนและการเบิกจ่ายงบประมาณของโครงการ อพ.สธ.-จพ ประจำปีงบประมาณ 2561
4	ติดตามแผนงานและผลงานการปฏิบัติงานวิจัย จัดทำรายงานความก้าวหน้า ให้เป็นไปและสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแผนงาน ที่แต่ละโครงการได้กำหนดไว้
5	ติดตามความก้าวหน้าผลการเบิกจ่ายงบประมาณ และทำรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
6	จัดทำแผนปฏิบัติงานโครงการศึกษาวิจัยประจำปีงบประมาณ 2564 ส่ง อพ.สธ. ภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2562
7	จัดทำแผนปฏิบัติงานโครงการศึกษาวิจัย ประจำปีงบประมาณ 2563 ส่งฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัย
8	ติดตามข้อมูลเพื่อการจัดทำฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ
9	ติดตามดูแลการผลิตสื่อ เว็บไซต์ เอกสารทางวิชาการ หนังสือคู่มือ และบทความต่างๆ

ลำดับ ที่	รายละเอียดผลการดำเนินงาน
10	ทำหน้าที่ประสานงานกับโครงการ อพ.สธ. และหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ อื่นๆ
11	ประสานงานและจัดทำข้อมูล การจัดทำนิทรรศการ อพ.สธ.-จพ. 2562 เรื่อง ทรัพยากรไทย: ชาวบ้านไทยได้ประโยชน์
12	ติดตามแผนงานและผลงานการปฏิบัติงานวิจัย และจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ 2561 ให้เป็นไปและสอดคล้องตาม วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแผนงาน ที่แต่ละโครงการได้กำหนดไว้
13	สรุปผลการเบิกจ่ายงบประมาณ และทำรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ประจำปี 2561